

UHR-Kunst, design og arkitektur

Referat fra møte i UHR-Kunst, design og arkitektur

Møtedato 14.-15. mai

Møtested Universitetet i Innlandet,
Lillehammer

Møtetid kl. 1200 14. mai – 1400 15. mai

Saksliste

Saksnr Tittel

25/01 Godkjenning av innkalling og saksliste, saker til eventuelt

Det var ingen merknader til innkallingen og dagsordenen.

Vedtak

Innkallingen og dagsordenen ble godkjent.

25/02 Leder om arbeidet med saker i enheten

Leder gikk gjennom enhetens innsatsområder (jf. handlingsplanen) og saker enheten har arbeidet med, med vekt på finansiering av kunstnerisk utviklingsarbeid (KU), utvikling av veileder for etikk i KU og utredning av veileder for karrierevurdering for KDA-fagene, knyttet til NOR-CAM.

Vedtak

UHR-KDA tar saken til orientering

25/03 Løypemeldinger fra UHR-KDAs nasjonale fagorgan

Nasjonalt fagorgan for design, ved Ørjan Skyrud

Fagorganet har medlemmer fra ni institusjoner og fra NSO, og har seks observatører fra fagfeltet eksternt. Det planlegges to møter fremover: Et digitalt møte 25. juni, og et fysisk til høsten på OsloMet.

Nasjonalt fagorgan for utøvende og skapende musikk, ved Harald Eikaas

Fagorganet (FUM) har medlemmer fra ti institusjoner. FUM har nylig fått gjennomført en kandidatundersøkelse ved hjelp av prosjektmidler, som publiseres om kort tid. Den viser blant annet at kandidatene får relevante jobber etter utdanningen. Undersøkelsen blir tema på det neste møtet i fagorganet. Videre ble tema som talentutvikling for aldersgruppen 13 – 19 år tatt opp, samt arbeid med felles opptaksprøve i teori- og gehør.

Nasjonalt fagorgan for visuell kunst, ved Katrine Hjelde

Fagorganet har kun fire medlemmer som gir utfordringer, men det er også nyttig å kunne jobbe tett sammen. Det har vært en god prosess rundt KU-CAM, og fagorganet ønsker å arbeide mer med fellessaker fremover. Noen saker: Samfunnsnytt av å utdanne

Universitets- og høyskolerådet

kunstnere, synliggjøring av kompetanse, komiteer for opprykk og ansettelse (lister over aktuelle personer) og mangfold.

Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur, ved Hege Maria Eriksson
Fagorganet har seks medlemmer og samarbeid med interesseorganisasjoner. Fagorganet ble rekonstituert i oktober 2024. Noen saker: Arkitektur- og landskapsutdanningene i en urolig og uforutsigbar verden, dagens og morgendagens arbeidsmarked, akademiske og kunstneriske karriereløp, rammebetingelser og finansiering, arkitekturopprøret og debatten om utdanningen, regjeringens arkitekturstrategi.

Nasjonalt fagorgan for scenekunst og film, ved Synne Tollerud Bull (leder)
Fagorganet har 13 medlemmer og vil fremover sette ned arbeidsgrupper som kan jobbe med enkeltsaker. Noen saker: Forskningstid på et større universitet der det kreves publisering og eksternfinansiering, finansiering, totalberedskapsmeldingen og muligheten for produksjonslokaler i Oslo-området. Fagorganet har som mål å være tettere på bransjen.

Vedtak

UHR- KDA tar sakene til orientering.

25/04 Løypemelding fra Arbeidsgruppen for kunstnerisk utviklingsarbeid

Arbeidsgruppen har møter ca. hver sjette uke.

Saker som har vært behandlet siden reetableringen januar 2025:

- Overordnet diskusjon blant medlemmene om viktige områder framover og mandat/arbeidsform
- Tilbakemelding til arbeidsgruppe for KU-CAM: Veileder for vurdering av akademiske karriereløp innen utøvende og skapende kunsthøgskole (KU-CAM)
- Orientering og diskusjon rundt NFR forskningsetisk egenevaluering
- Orientering og diskusjon rundt prosess med finansiering av kunstnerisk utviklingsarbeid
- Innledende diskusjoner rundt framtidig organisering av den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid
- Diskusjon og orientering om UHR-KDAs notat om (KDA)-fagene i ny finansieringsmodell
- Møteplanlegging og frekvens

Saker framover: Forskerskolen (rapport kommer fra HK-dir i slutten av juni), mangfold i opptak på ph.d., merittering og karriereveiledning, NVA og formidling av KU, forskrifter og felles løsninger og konferanse med praksisnære organisasjoner.

Vedtak

UHR-KDA tar løypemeldingen til orientering

25/05 Rammevilkårene for fagområdet

Leder gikk gjennom arbeidet som er gjort på dette innsatsområdet i Handlingsplanen: Grunnlagsarbeidet, arbeidet etter at Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid ble vedtatt fasert ut og notat om finansieringssystemet og hvordan dette kan slå ut for kunsthøgskolene over tid.

Universitets- og høgskolerådet

Kultur- og likestillingsdepartementets ansvar for kunnskapsutviklingen innen kunstfagene er adressert i utredningen om rammevilkår for kunstnerisk utviklingsarbeid og er noe som bør følges opp.

Det ble orientert om situasjonen for Scenekunstakademiet på Høgskolen i Østfoldet etter at denne enheten ble vedtatt nedlagt. Akademiet har opplevd stor støtte fra bransjen og alumni-nettverk, og ser etter alternativer for mulig videre drift ved annen institusjon.

Det kom ønske om at UHR-KDA lager et slags strategisk «whitepaper» (kunnskapsdokument/rapport) om kunstens betydning og bidrag i samfunnet.

Enheten kan også se på muligheter for å spille inn til Kompetansebehovsutvalget, og peke på behovet for kunstutdanningene i samfunnet.

Vedtak

UHR-KDA ber ny leder/AU om å arbeide videre med å avklare og styrke fagområdets rammevilkår.

25/06 NOR-CAM verktøykasse for KDA-fag

Leder av arbeidsgruppen, Kjetil Solvik, NMH innledet og presenterte saken.

KU-CAM skal være et supplement til NOR-CAM. Veilederen er på et overordnet og generelt nivå, og skal være relevant for alle fagområder og for alle stillingsnivå. KU-CAM dekker ikke alt, men skal være en verktøykasse. Dersom man har kombinasjonskompetane – både vitenskapelig- og kunstnerisk bakgrunn – kan man bruke både NOR-CAM og KU-CAM.

Innspillene som kom i høringsrunden, var overveiende positive. Kjetil gikk gjennom hva som er fulgt opp, og forklarte hvorfor noen innspill ikke har medført endringer.

Framover blir det viktig at institusjonene har et arbeid på dette lokalt, og at erfaringene deles i UHR-KDA slik at vi vet at vi har en felles forståelse. KU-CAM blir også en viktig sak for fagorganene og bør være jevnlig på sakskartet.

Forslag til vedtak

UHR-KDA takker arbeidsgruppen for utarbeidelsen og ferdigstillelsen av KU-CAM.

Dokumentet legges ut på nett under «Sentrale dokumenter for UHR-Kunst, design og arkitektur».

25/07 Etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid

Leder av arbeidsgruppen, Camilla Eeg Tverbakk takket for oppdraget og presenterte gruppens arbeid.

Gruppen har hatt åpent seminar på KHiO sist høst, og i tillegg en ekspertgruppe med medlemmer fra ulike fagfelt og institusjoner som har lest utkastet til veileder.

Universitets- og høgskolerådet

Enheten takket for et godt arbeid som bidrar til økt bevissthet og refleksjon, og som gir gode avklaringer.

Veilederen bør diskuteres videre i de nasjonale fagorganene og i institusjonene. Etter at vi gjør våre erfaringer med dokumentet, kan enheten vurdere ev. behov for endringer.

Forholdet til forskningsetikkloven ble diskutert. Veilederen baserer seg på at forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er forskjellige, men sidestilte. Selv om en del dekkes av forskningsetikkloven, er det også mye her som ikke gjelder for kunstnerisk utviklingsarbeid. Det kom innspill om at man ikke markerer for stor avstand til forskningsfeltet og formulerer tydeligere at dette ikke betyr at kunstnerisk utviklingsarbeid er fritatt fra etikk, hva som gjelder nettopp for kunstnerisk utviklingsarbeid og i hvilke situasjoner ulike lovverk er aktuelle.

Vedtak

Arbeidsgruppen justerer veiledningen i forhold til kommentarer på møtet, og leverer endelig veiledning for etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid i slutten av juni.

UHR-KDA takker arbeidsgruppen for godt arbeid. Når rapporten er ferdigstilt sendes den til UHR-KDA sine medlemmer, til våre nasjonale fagorgan og til Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH).

Institusjonene oppfordres til å jobbe videre med egne veiledninger og til å dele erfaringer på fremtidige enhetsmøter.

25/08 Orienterings- og drøftingssaker

NVA v/Kjetil Solvik

De siste fire årene har UHR-KDA hatt en arbeidsgruppe som har fulgt opp utviklingen av Nasjonalt vitenarkiv (NVA). Det ligger an til overgang til NVA 3. juni, og da legges Cristin ned. I det nye NVA skal det bli mulig å registrere kunstneriske resultater. Det vil være mulig å endre kategoriseringer etter hvert.

Det ble anbefalt at UHR-KDA har en nasjonal referansegruppe for NVA som kan følge med på det nye systemet. Institusjonene må ta ansvar for opplæring og kvalitetssikring.

Kandidatundersøkelsen til FUM v/Astrid Kvalbein

Undersøkelsen som publiseres snart, viser at kandidatene går ut i relevante jobber etter studiene, selv om det er noe variasjon mellom institusjonene. Mange ville valgt samme utdanning om igjen på samme sted. Tallene viser at undervisning utgjør et stort volum. Undersøkelsen reiser spørsmål ved hva musikkutdanningen er nå og skal være i framtiden. Det kan bli nødvendig å se mer på den nasjonale arbeidsdelingen. Rapporten deles når den kommer.

MishMash – Kreativ KI v/Fredrik Graver

MishMash – Kreativ KI er en felles søknad fra 16 institusjoner til Forskningsrådets satsing på nasjonale sentere for kunstig intelligens. Søknaden er bred og dekker både kunst- og humaniorafelte. Før påske kom det beskjed om at søknaden, en av 50, er satt på en «shortlist» med 19 andre søkere. Svar på søknaden kommer 10. juni.

Høstens enhetsmøte

Høstens møte blir 23. oktober. Det kom forslag om å legge møtet til Bergen (siden RAF-konferansen der mange deltar avholdes der).

Åpen post

Universitets- og høgskolerådet

KI i kunstfagene: Det ble etterlyst at UHR-KDA ser mer på hvordan KI påvirker våre utdanninger – Hva er utdanning i framtiden på våre felt? Bør vi ha et forum og/eller en felles strategi? Mye kan kanskje gjøres innenfor MishMash om dette blir et nasjonalt senter.

Kunnskapsdokument: Skal UHR-KDA utarbeide et slags «white paper» for kda-fagene? Vi trenger kanskje en oppdatert og helhetlig strategi.

Vedtak

Sakene tas til orientering

25/09 Seminar del

KDA-fagenes samfunnsrelevans: Kulturnæringene nasjonalt og internasjonalt

Bakteppe:

- [Veikart for kreativ næring](#)
- Grunnlagsnotat: [Om finansiering av kunstnerisk utviklingsarbeid og stipendiatstillinger for kunstnerisk utviklingsarbeid](#)

Innledninger fra kultursektoren:

- Manager Eivind Brydøy
- Daglig leder cultiva, Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Innledninger fra akademia:

- Professor Daniel Norgård, UiA
- Professor Annemi Bertha Marcella Wychmans

Rektor Marianne Skjulhaug, KHiO, modererte seminardelen.

25/10 Valg av leder, nestleder, arbeidsutvalg og valgkomite

Valgkomiteen har bestått av Spesialrådgiver Kjetil Solvik NMH, professor Jacob Jessen, NTNU og professor Anne Haugland Balsnes, UiA.

På bakgrunn av valgkomiteen valgte UHR-KDA ny leder, nestleder og nytt arbeidsutvalg for våren 2025 – våren 2027. Valgkomiteen ble oppnevnt for en ny periode, til og med valget våren 2027.

Vedtak

UHR-KDA velger ny leder, nestleder og arbeidsutvalg i tråd med valgkomiteens innstilling. Leder, nestleder og arbeidsutvalg velges for to år, fram til våren 2027.

Arbeidsutvalget får følgende sammensetning:

Leder for to år: Rektor Astrid Kvalbein, Norges musikkhøgskole

Nestleder for to år: Dekan Harald Eikaas, Universitetet i Stavanger

Medlem for to år: Dekan Sara Brinch, NTNU

Universitets- og høyskolerådet

Medlem for to år: Instituttleder Einar Stoltenberg, OsloMet

Medlem for to år: Rektor Marianne Skjulhaug, KHiO

Varamedlem 1: Instituttleder Nina Berre, NMBU

Varamedlem 2: Dekan Leif Holst Jensen, Universitetet i Innlandet

Varamedlem 3: Dekan Kristin Arnesen, Høyskolen Kristiania

UHR-KDA gjenvelger sittende valgkomité bestående av: Spesialrådgiver Kjetil Solvik NMH, professor Jacob Jessen, NTNU og professor Anne Haugland Balsnes, UiA. Valgkomiteen oppnevnes for perioden 2025 til og med valget våren 2027.